EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.11.2023
COM(2023) 759 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o výdajích EZZF
systém včasného varování č. 7-10/2023

Obsah

1. POZNÁMKY K PROZATÍMNÍMU PLNĚNÍ ROZPOČTU EZZF NA ROK 2023 1

1.1. TYPY INTERVENCÍ V URČITÝCH ODVĚTVÍCH V RÁMCI STRATEGICKÝCH PLÁNŮ SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 02) 1

1.2. VÝDAJE SOUVISEJÍCÍ S TRHEM MIMO STRATEGICKÉ PLÁNY SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 03) 1

1.3. PŘÍMÉ PLATBY MIMO STRATEGICKÉ PLÁNY SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 05) 2

2. ZEMĚDĚLSKÁ REZERVA (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 01) 2

3. PLNĚNÍ PŘÍJMŮ ÚČELOVĚ VÁZANÝCH NA EZZF (ROZPOČTOVÝ BOD 6 2 0 0) 3

4. ZÁVĚRY 3

PŘÍLOHA: PROZATÍMNÍ ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ EZZF KE DNI 31. 8. 2023

1. POZNÁMKY K PROZATÍMNÍMU PLNĚNÍ ROZPOČTU EZZF NA ROK 2023

V příloze této zprávy je uvedena úroveň prozatímního plnění rozpočtu v období ode dne 16. října 2022 do dne 31. srpna 2023.

Tato úroveň plnění se porovnává s výdajovým profilem systému včasného varování, který byl zaveden v souladu s článkem 19 nařízení (EU) 2021/2116.

Níže je uveden stručný komentář k některým rozpočtovým článkům a bodům, který ukazuje nejvýznamnější rozdíly mezi úrovněmi plnění a výdajovými profily.

1.1. TYPY INTERVENCÍ V URČITÝCH ODVĚTVÍCH V RÁMCI STRATEGICKÝCH PLÁNŮ SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 02)

Všechny body týkající se odvětvových typů intervencí v rámci strategických plánů SZP vykazují významnou odchylku od profilu směrem dolů (–41,5 procentního bodu). Celkové prozatímní čerpání u tohoto článku činí 146,9 milionu EUR, což je zhruba o 398,2 milionu EUR méně než profil.

Dosud vykázané výdaje u rozpočtových bodů 08 02 02 01 – Odvětví ovoce a zeleniny, 08 02 02 02 – Odvětví včelařství a 08 02 02 05 – Odvětví olivového oleje a stolních oliv vykazují odchylku od profilu ve výši –148,2 milionu EUR (–31,5 procentního bodu), –23,7 milionu EUR (–44,7 procentního bodu) a –6,2 milionu EUR (–17,3 procentního bodu).

Nižší než očekávané plnění v odvětví vína (08 02 02 03) (–220,1 milionu EUR) je v protikladu k vyššímu plnění v tomto odvětví v rozpočtovém bodě 08 02 03 07 (190,1 milionu EUR). To naznačuje, že některé členské státy převádějí své příděly prostředků na typy intervencí v odvětví vína ze strategických plánů do vnitrostátních programů podpory pro víno, které jsou financovány mimo strategické plány (viz bod 1.2 níže).

V případě chmele (08 02 02 04) byla platba provedena mimo strategický plán SZP (viz související poznámka pro 08 02 03 09 v bodě 1.2).

1.2. VÝDAJE SOUVISEJÍCÍ S TRHEM MIMO STRATEGICKÉ PLÁNY SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 03)

Čerpání prostředků na výdaje související s trhem mimo strategické plány SZP je obecně vyšší než profil čerpání o 242,5 milionu EUR (13,9 procentního bodu).

Provádění opatření souvisejících s „Propagací zemědělských produktů – Jednoduché programy v rámci sdíleného řízení“ (08 02 03 02) a „Olivový olej“ (08 02 03 05) je však nižší než profil o –4,5 milionu EUR (–5,4 procentního bodu) a –2,3 milionu EUR (–25,2 procentního bodu).

Naopak u výdajů na ovoce a zeleninu (08 02 03 06) je plnění o 97,1 milionu EUR vyšší, než se očekávalo (19,1 procentního bodu), a u programů na podporu vína (08 02 03 07) je dokonce o 190,1 milionu EUR vyšší než profil (30,3 procentního bodu).

Platby na včelařství (08 02 03 08) přesahují částku uvedenou v rozpočtu a jsou o 5,5 milionu EUR (110,1 procentního bodu) vyšší, než se očekávalo na konci srpna.

Pokud jde o chmel, prostředky byly plně vyčerpány v rámci bodu 08 02 03 09 (rozpočtový bod Chmel v rámci položky Výdaje související s trhem mimo strategické plány SZP) namísto bodu 08 02 02 04 (rozpočtový bod Odvětví chmele v rámci položky Typy intervencí v určitých odvětvích v rámci strategických plánů SZP).

U bodu 08 02 03 10 „Opatření podpory veřejného a soukromého skladování“ bude odchylka od profilu dále přetrvávat, jelikož v případě soukromého skladování vepřového masa členské státy již vyplatily v rozpočtovém roce 2022 část částky, která měla být původně vyplacena až v rozpočtovém roce 2023.

V současné době jsou odchylky od profilů pro výše uvedené druhy opatření považovány za dočasné, s výjimkou opatření týkajících se veřejného a soukromého skladování

Celkově se očekává, že rozpočtové částky pokryjí potřeby.

1.3. PŘÍMÉ PLATBY MIMO STRATEGICKÉ PLÁNY SZP (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 05)

Čerpání prostředků pro přímé platby mimo strategické plány SZP celkově odpovídá profilu čerpání. Do konce srpna 2023 vykázaly členské státy u tohoto článku rozpočtu celkem 37 620,1 milionu EUR.

Platby na režim jednotné platby na plochu (08 02 05 02), redistributivní platbu (08 02 05 03), platbu na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (08 02 05 05) a dobrovolný režim podpory vázané na produkci (08 02 05 09) celkově odpovídají profilu čerpání.

Profil čerpání režimu základní platby (08 02 05 04) zohledňuje příjmy účelově vázané na tento rozpočtový bod. Výdaje na tento režim jsou tak s tímto profilem v souladu, pouze o –1,1 milionu EUR (odchylka 0,0 procentního bodu) nižší, než se očekávalo (viz rámeček „Pouze pro informaci“ v příloze).

Platby pro zemědělce v oblastech s přírodními omezeními (08 02 05 06) a pro mladé zemědělce (08 02 05 07) jsou nižší než profil, a to v prvním případě o –0,1 milionu EUR (–2,3 procentního bodu) a v druhém případě o –19,4 milionu EUR (–4,1 procentního bodu). Očekává se, že částka určená v rozpočtu na režim pro mladé zemědělce nebude ke konci roku plně vyčerpána. Nevyužité prostředky budou převedeny za účelem posílení jiných rozpočtových položek v tomto článku rozpočtu, a to tam, kde výdaje překročí rozpočtové potřeby.

V případě režimu pro malé zemědělce (08 02 05 10) je čerpání vyšší, než se očekávalo, a to o 2,3 procentního bodu (13,4 milionu EUR).

2. ZEMĚDĚLSKÁ REZERVA (ROZPOČTOVÝ ČLÁNEK 08 02 01)

Pro rozpočtový rok 2023 bylo na pokrytí potenciálních výdajů v rámci zemědělské rezervy schváleno 450 milionů EUR. Do konce srpna bylo přijato pět opatření v celkové výši 530,5 milionu EUR:

- výjimečná opatření na podporu trhu pro odvětví vajec a drůbežího masa v Polsku (EUR 17,0 milionu)[1],
- mimořádná podpora pro odvětví obilovin a olejnatých semen v Bulharsku, Polsku a Rumunsku (56,3 milionu EUR)[2],
- výjimečná opatření na podporu trhu pro odvětví vajec a drůbežího masa v Itálii (27,2 milionu EUR)[3],
- mimořádná podpora pro odvětví obilovin a olejnatých semen v Bulharsku, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a na Slovensku (100,0 milionu EUR)[4],
- mimořádná finanční podpora zemědělským odvětvím postiženým zvláštními problémy, které mají dopad na hospodářskou životaschopnost zemědělců (330,0 milionu EUR)[5].

První tři opatření jsou financována ze zemědělské rezervy na rok 2023, tedy z rozpočtu na rok 2023. Data způsobilosti pro poslední dvě opatření spadají do dvou různých rozpočtových roků EZZF. V důsledku toho jsou financovány ze zemědělských rezerv na roky 2023 i 2024 (rozpočet na rok 2023 a rozpočet na rok 2024). Do 31. srpna 2023 byly vykázány platby ve výši 10,0 milionu EUR.

3. PLNĚNÍ PŘÍJMŮ ÚČELOVĚ VÁZANÝCH NA EZZF (ROZPOČTOVÝ BOD 6 2 0 0)

Z tabulky v příloze vyplývá, že do konce srpna 2023 byly vybrány účelově vázané příjmy ve výši 505,5 milionu EUR. Tuto částku tvoří:

- příjmy vybrané během rozpočtového roku ve výši 503,1 milionu EUR. Týká se to především příjmů z oprav zahrnutých do rozhodnutí o schválení účetní závěrky a schválení souladu, ale také z nesrovnalostí vykázaných členskými státy,

- příjmy přenesené z roku 2022 do roku 2023 ve výši 2,3 milionu EUR, ačkoli se při schvalování rozpočtu na rok 2023 žádná částka k přenosu nepředvídala.

4. ZÁVĚRY

Prozatímní čerpání rozpočtových prostředků EZZF na rok 2023 za období do dne 31. srpna 2023 je mírně vyšší (408,2 milionu EUR neboli 1,0 procentního bodu) než vypočítaný výdajový profil.

K dispozici již je částka účelově vázaných příjmů ve výši 505,5 milionu EUR a očekává se, že v průběhu rozpočtového roku se vyberou další částky.

[1] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/2406, Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 56.
[2] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/739, Úř. věst. L 96, 5.4.2023, s. 80.
[3] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/834, Úř. věst. L 105, 20.4.2023, s. 2.
[4] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/1343, Úř. věst. L 168, 3.7.2023, s. 22.
[5] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/1465, Úř. věst. L 180, 17.7.2023, s. 21.

V současnosti Komise očekává, že výše schválených prostředků spolu s výší účelově vázaných příjmů, které budou do konce rozpočtového roku k dispozici, postačí k pokrytí všech výdajů.